

Turizm həm də Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada təbliğinə xidmət edir

Bu vasitə ilə ölkəmizə qarşı aparılan qərəzli kampaniyaları zərərsizləşdirmək olar

Azərbaycanın xoş sorağı ta qədimlərdən bütün dünyaya yayılıb, bu əsrarəngiz məmləkət daim əcnəbilərin diqqət və marağında olub.

Yerləşdiyi unikal coğrafi mövqə, malik olduğu füsunkar təbii şərait, dağlıq relyef, termal sular, qədim tarixi abidələr, müqəddəs ziyarətgahlar planetin ən uzaq guşələrində yaşayanları da özünə cəzb edib.

Maddi-mənəvi sərvətlərindən, zəngin flora və faunasından əlavə, xalqımızın qonaqpərvərliyi də Azərbaycana səyahətçi axınına gücləndirib.

Ölkəmizdə imkan və potensiallardan vüsət alan turizm sahəsi sürətli dirçəlişi ilə bərabər, paralel şəkildə bir çox istiqamətlərdə - hotelçilik, ictimai iaşə, məşğulluq, termal səhiyyədə də irəliləyişə təkan verib. Bu sahənin inkişafı həm iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, gəlirlərin və qeyri/neft-qaz sektorunda payının artması, yeni iş yerlərinin açılması, eləcə də Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq aləmə real, obyektiv çatdırılması ilə müşa-

viyət edilir. Turizmə dövlət qayğısı, müvafiq qanun və normativ-hüquqi sənədlərin qəbulu, nüfuzlu tədbirlərə evsahibliyimiz, turistik məkanlarda müasir infrastrukturun yaradılması, yolların abadlaşdırılması, azadlığa qovuşan ərazilərdə kurort məntəqələr və tarixi-mədəniyyət abidələrinin təmir-bərpası bu sahənin tərəqqisinə xüsusi təkan verir.

Prezident İlham Əliyevin 2 avqust 2024-cü il tarixli "Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyində Turizm və Rekreasiya Zonalarının İdarə Edilməsi və İnkişafı Mərkəzinin yaradılması haqqında"

Fərmanı da adıçəkilən sahədə idarəçiliyi təkmilləşdirəcək. Fərmanda məhz bu qurumun respublikamızda turizm və rekreasiya zonalarının fəaliyyətinin təşkilini, onların idarə olunmasını və inkişaf etdirilməsini həyata keçirən publik hüquqi şəxs qismində funksional vəzifələr və digər tövsiyələr yer alıb. Rekreasiya - istirahət və müalicə məqsədilə həyata keçirilən səyahətdir. Turizmin bu növü dünyada geniş yayılıb.

Əlamətlərinə görə turizm aktiv və passiv növlərə ayrılır. Xarici turistlərin gəlişi və ya ölkə vətəndaşlarının regiona üz tutması aktiv turizmdir və

büdcəyə pul (valyuta) gətirməsi ilə xarakterikdir. Bir şəxsin digər ölkəyə səyahəti və ya həmin regiondan olan turistlərin başqa yerlərə səfərləri passiv turizm sayılır. Turizm qızgın (ziyərətçilər çoxdursa), sakit (ortasəviyyəli), ölü (turistlərin azlığı və ya olmadığı halda) mövsümlərə ayrılır, qısamüddətli və uzunmüddətli olur. Safari - ovçuluq və ya fotoovçuluq, balıq ovu, heyvanları müşahidə etmək məqsədilə təbiət qoynuna edilən səyahət; idman - idman tədbirlərində iştirak üçün səyahət; trofi - avtomobillə müəyyən marşrut üzrə çətin keçilən ərazilərdən təşkil olunmuş

tur; şop - bazarlıq etmək məqsədilə səyahət; sirli - məkanı və məqsədi öncədən elan edilməyən səyahət; şəhərətrafi - istirahət günlərində sakinlərin şəhər ətrafına səyahəti və sair növlərə bölünür.

Cari ilin əvvəlindən ölkəmizə 1 milyon 300 mindən çox turist gəlib ki, bu da 36 faiz artım deməkdir. Rəsmi statistikaya görə, ən çox qonaq Rusiya, Türkiyə, Hindistan, İsrail, Səudiyyə Ərəbistanı, İrandan qəbul olunub. Ötən ildə gəlmə turizmindən əldə olunan gəlirlərin 2022-ci illə müqayisədə 82 faiz çoxalması müşahidə olunur. 2019-cü illə müqayisə-

sədə 2023-cü ildə ümumi turizm gəlirləri 9 faiz artıb.

Seçilmiş məkanlar təbiət, xüsusi maraq və şəhər təcrübəsi, sağlamlıq, mədəniyyət və tarix kimi 4 kateqoriya əsasında təsnifatlaşdırılır. Paylaşım sayına görə təbiət kateqoriyası 43,8 faizlə birinci sırada, 38,7 faizlə xüsusi maraq və şəhər təcrübəsi ikinci, 12,79 faizlə mədəniyyət və tarix üçüncü, 4,7 faizlə isə sağlamlıq kateqoriyası dördüncü sırada qərarlaşıb. Əcnəbi turistlər yay aylarında ən çox respublikamızın şimal bölgələrinə - Quba, Qusar rayonlarına üz tuturlar. Eyni zamanda qərb rayonlarından Şəki, Qax, Zaqatala və Balakənə də əcnəbi turist axını çoxdur. Ümumiyyətlə isə Bakı, Qəbələ, Quba, Lerik ən populyar turizm məkanlarından. Növbəti 5 il ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzura böyük maraq yaranacaq. Bu günlərdə Şuşa, Laçın və Suqovuşana turlar təşkil olunur. Qarşıdakı illərdə isə xüsusən Şuşa, Laçın və Zəngilana böyük turist axınının olacağı gözlənilir.

Qurban MƏMMƏDOV,
"Azərbaycan"